

ZPRAVODAJ SPŠ STROJNICKÉ A SOŠ PROF. ŠVEJCARA, PLZEŇ

ČÍSLO 2 – ŘÍJEN 2021

UVNITŘ TOHOTO VYDÁNÍ:

- 9. ROČNÍK SOUTĚŽE
TECHNIKA MÁ ZLATÉ DNO** 1
- 12. MÍSTO NA
MISTROVSTVÍ
SVĚTA** 1
- OČKOVÁNÍ KOČ-
KOVÁNÍ** 2
- RUMUNSKO
DÁVNO NENÍ DI-
VOČINA 2** 2

9. ROČNÍK SOUTĚŽE TECHNIKA MÁ ZLATÉ DNO

Petra Mašková

Dne 12. října 2021 se uskutečnil již 9. ročník soutěže Technika má zlaté dno. Soutěž se konala ve společenském sále SOU elektrotechnického, Plzeň. Naši školu reprezentovali žáci 4. ročníku oboru Mechatronika ve složení Petr Czapek, Tomáš Gruber, Ondřej Sochor a Kryštof Říha a v kategorii středních odborných škol obsadili 3 místo. Svě síly v technických znalostech (montáž výrobku ze stavebnice Merkur a Boffin) v soutěži poměřilo celkem 19 soutěžních týmů ze škol z celého Plzeňského kraje.

Úkolem čtyřčlenných soutěžních týmů bylo sestavit funkční hledač světla. Na splnění zadání měli účastníci časový limit 4 hodiny a k dispozici jim byli odborní poradci a pomocný tým, složený z pedagogů a žáků SOU elektrotechnického, Plzeň.

Soutěže se zúčastnilo celkem 76 žáků, týmy jsou vždy rozděleny do tří kategorií, a to gymnázia, střední odborné školy a střední odborná učiliště. Na soutěž dohlížela hodnotící komise složená ze zástupců Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Krajského úřadu Plzeňského kraje, Západočeské univerzity v Plzni a Elektrotechnického cechu Plzeňského regionu, která soutěžícím přidělovala body podle předem stanovených kritérií. Vítězové si pak z rukou zástupců Plzeňského kraje jednotlivě převzali diplomy a poukázky na nákup elektroniky v hodnotě 4 000 korun (1. místo), 3 000 korun (2. místo) a 2 000 korun (3. místo), 1 000 korun (zvláštní cena komise) a ostatní pak dárkové tašky s upomínkovými předměty.

AUTOŘI:

- Ing. J. Konopová
- Ing. P. Mašková
- Ing. P. Vlček
- Ing. J. Gruber

12. MÍSTO NA MISTROVSTVÍ SVĚTA

Jarmila Konopová

Náš žák Šimon Král se zúčastnil mistrovství světa ve vzpírání ve švédském Halmstadu. Soutěžil v kategorii do 120 kg v juniorské třídě. Reprezentoval nejen naši školu, ale i Českou republiku, a umístil se na krásném 12. místě. Gratulujeme a přejeme hodně dalších sportovních úspěchů.

OČKOVÁNÍ KOČKOVÁNÍ

Josef Gruber

Tedy že by mi šly na rozum argumenty tzv. odpůrců očkování proti kovidu, se říci nedá. Slychám řeči o právech, o svobodě – nekončí ta snad tam, kde začíná svoboda druhého? Připadám si jako na začátku 90. let, kdy jsem s obavami poslouchal nesmysly o tom, jak se má každý starat sám o sebe, aby bylo všem lépe. Právo bez odpovědnosti.

Všimněte si, že když je kdokoli vyzván, aby, má-li výhrady k rouškám, očkování a vůbec „opatřením“, formuloval, jak by situaci řešil on, kdyby měl tu odpovědnost, nikdo konkrétně neodpoví. Stran těch práv bych docela stál o právo nestýkat se s těmi, kteří v rámci svých práv ochotně šíří chorobu všemi směry, leč nelze jinak. Naštěstí moje vcelku poustevnícká povaha netouží po hospodách, oslavách, mejdanech a veškerých společenských akcích, tak to celkem jde. Někteří lidé ale podle všeho očekávají právo onemocnět a nezemřít a chovají se, jako by bylo povinností vlády jim je zajistit. Když v obchodě důsledně používám u vchodu dezinfekci, připadám si, že jen zdržuji provoz, jsa široko daleko jediným. A to pomímám svobodomyšlnými spolu-

občany umatlané nákupní košíky. Věda není všemocná a medicína už vůbec ne. Představa, že jsme vymýtili tuberkulózu, černý kašel, záškrť, tetanus, pravé neštovice, je iluzorní. Právě očkování (povinné...) tyto choroby zatlačilo do pozadí, ale své poslední slovo, podobně jako v minulosti (?) obávaný mor, tedy celková sepe organismu, dosud neřekly. S virovým zápallem plic a mononukleózou si tělo dodnes musí poradit víceméně samo, o afrických chorobách nemluvě. Medicína není matematika. Nicméně jí ale jednak věřím, jednak nekouřím (to pro ty, kteří se obávají „následků“ za kdovíkolik let) a jednak věčně žít opravdu nehodlám. Paní Makropulos (ové:) to taky štěstí nepřineslo. Chtít po medicíně exaktní výsledek se stoprocentní účinností svědčí jak tom, že se máme neobyčejně dobře, protože je medicína úspěšná, tak bohužel o jisté nevědomosti. Škoda, že proti ní očkovat nelze. To bychom v parlamentu nemohli mít třeba politickou stranu pojmenovanou podle závažného zločinu tvrdě postihovaného mezinárodním právem. Je zajímavé, že tohle, na rozdíl od očkování, nikomu nevadí. Jak se to asi bude vysvětlovat v cizině?

právem. Je zajímavé, že tohle, na rozdíl od očkování, nikomu nevadí. Jak se to asi bude vysvětlovat v cizině?

RUMUNSKO DÁVNO NENÍ DIVOČINA

DÍL 2.: FAGARAŠ - KRÁSNÉ HORY, ALE TAKÉ ÚKRYT PARTYZÁNŮ A PEVNOST SMRTI

Petr Viček

Nechvalně proslouvala prodlouženou rukou komunistického rumunského režimu byla tajná policie Securitate. Jednu ze starých pevností, která se využívala

k věznění politických oponentů, byl právě vodní hrad Fagaraš. Pevnost je velkým středověkým hradem s věžemi a s velkým nádvořím, obehnaným dokola masivní kamennou zdí a vodním příko-

pem. Ve druhé polovině 20. století tady vojáci a později i krále vystřídali političtí vězni. Byla to pevnost smrti. Politickým vězením byl Fagaraš přes 15 let.

Zemřelo tu mnoho lidí. Pod-

mínky věznění tady byly hodně tvrdé. Nepřežilo je více než 160 internovaných. Mezi vězni bylo mnoho partyzánů, kteří bojovali v horách. Zdejší oblast byla totiž centrem odporu proti komunismu v Rumunsku. Partyzánský odboj režim potlačil až v roce 1957.

Minulost politického vězení této pevnosti připomíná výstava, která je příznačně umístěná ve věžeňské věži. Je tu prostá železná postel a naproti ní přehlídka okovů, ve kterých byli vězni drženi. Expozice uvnitř v kamenné neomítnuté věže pak připomíná osudy některých lidí, kteří kvůli svému odporu proti komunistickému režimu v Rumunsku strávili v těchto nehostinných prostorách mnoho let. Někteří z nich nakonec z pevnosti vůbec nevyšli. Pevnost nebyla vybraná náhodou, v rozlehlém

pohoří Fagaraš bylo mnoho center partyzánskému odporu proti komunistickému režimu, zejména v jižní oblasti hor.

Jako vězení pro politické vězně fungovala pevnost Fagaraš do roku 1965. Po nástupu Nicolae Ceaușesca vydal nový vládce Rumunsku nařízení, kterým politické vězně propustil. V zemi už oficiálně neměl být nikdo zbaven svobody pro své politické názory. Ve skutečnosti tu ale političtí vězňové byli drženi až do roku 1989. Jen vězení pro ně už oficiálně nebyla politická.

Ráno jsme si prohlédli areál vodního hradu, který sloužil za svou existenci mnoha účelům, jak bylo řečeno. Právě probíhá rekonstrukce, okolo vstupu je mnoho stavebního materiálu, v areálu se pohybuje hodně dělníků. Skoro přemýšlím o tom, že se asi do hradu nedostaneme.

K pokladně se dostáváme přes lešení, které je i ze strany nádvoří a panuje tu čilý stavební ruch. Uprostřed vnitřního prostoru se doslova potí bagr. V pokladně nikdo není, ale místní pracovník „securitate“ nás ujišťuje, ať vyčkáme. Ani to netrvalo dlouho, přichází paní pokladní a tak přispíváme na rekonstrukci. Jsou otevřena dvě patra rozlehlého paláce a vybavení místností doslova věrně popisuje celou historii budovy. Některé místnosti jsou jako královské komnaty, jinde je vybavení spíše muzeální, nechybí ani ukázka komunistických

cel. I přes hojnou stavební činnost jsme nebyli jediní, kteří objekt navštívili. Díky moribundu je však i v Rumunsku omezený cestovní ruch. Lidé v celém světě se bojí.

Ještě prohlížíme nově postave-

Capra, Vistea Mare, Moldovianu

ný moderní kostel naproti hradu a pak už vyrážíme do hor. Trochu se vracíme, kudy jsme přijeli a pak dolinou Avrig stoupáme k dolní stanici lanovky, která

Transfagaraš

vede k plesu Balea. Je to naše první zastávka na Transfagaraši. Počasí se trochu kazí a horní vrcholky hor jsou v mracích. Obdivujeme krásný a dlouhý stejnojmenný vodopád Balea. Lanovka už je to druhá v pořadí, kousek od nástupní stanice stojí torzo předchůdkyně. I ta starší byla kabinová.

Se zastávkami, kde se fotíme a vychutnáváme si krásné hory, postupně stoupáme k hotelům Balea před stejnojmenným tunelem. Jsme ve výšce 2 042 mnm. Je tu velké a malé pleso, asi 4 hotely a chaty, placené (velmi dra-

hě) parkoviště, zdarma zaparkovaná fronta aut u silnice, velká salaš, meteorologická stanice a konečná stanice lanovky z Avrigu. Atmosféru doplňují velká ovčí stáda pasoucí se pod skalami na hřebenech. I přes turistický ruch je slyšet cinkot ovcí a štěkot psů. V minulosti tu stála chata jen jediná a sloužila jako letní sídlo velkého rumunského vůdce Nicolae Ceaușesca.

Vzpomínám na rok 1978, kdy jsme sem jeli ještě po prašné silnici a probíhala dostavba za provozu. Tunel na Transfagaraši byl tehdy průjezdný jen asi 2 hodiny přes den, neboť zde probíhaly stavební práce, a tak jsme stáli před ním dlouhou frontu. Tehdy jsme jeli opačným směrem. Podruhé jsem k tunelu sestoupil z fagarašského hřebene při přechodu hor, abych si zavzpomínal.

Potřetí jsem při návratu z Bulharska vyjel k tunelu od Avrigu v roce 2010, to byl u jezera sníh. Za všech těchto návštěv bylo krásné počasí, ačkoliv na Fagaraši bývá „fagarašno“ a suchého turistu odtud většinou nedostanou. Tak tomu bylo před třemi lety, když jsem se sem opět od Avrigu vyšplhal za deště. Projeli jsme tunelem a mraky se roztrhaly, ale počasí bylo nevhodné pro návštěvu hor.

Dnešní počasí bylo něco mezi sluníčkem a deštěm. Parkoviště bylo plné, po chvíli jsme však zaparkovali u silnice, a protože se mraky roztrhaly, rozhodl jsem, že podnikneme polodenní túru na horu Vanatria lui Buteanu (2 597 mnm). A vyplatilo se to. Nejprve jsme vystoupali do sedla Capra (2 315 mnm) a odtud zhlédli nejvyšší vrchol Rumunsku Moldovianu (2 544 mnm), který je jižním vrcholem dvojvrcholu Moldovianu – Vistea Mara (2524 mnm). Krásné je vidět celý hřeben, který jsem před lety přešel, nad námi se tyčí hora Izerul Capei (2 418 mnm) a pod ním je dolina s plesem Capra, kde jsme spali pod stanem jednu noc. Krásné divadlo však za chvíli částečně skryly mraky.

Ze sedla Capra pokračujeme pod vrchol Vaiuga (2 443 mnm) do stejnojmenného sedla. Odtud se nám naskytl pohled do zajímavé doliny s idetickým jménem. Stoupáme na vrchol

Capra (2 494 mm) a na sousední vrchol Vanatria lui Buteanu (2 597 mm). Škoda jen, že počasí se spíše blíží k mlžnému „fagarašnu“, než ke sluníčku a tak máme omezené výhledy. Zpět sestupujeme k autu cestou za střídavého počasí.

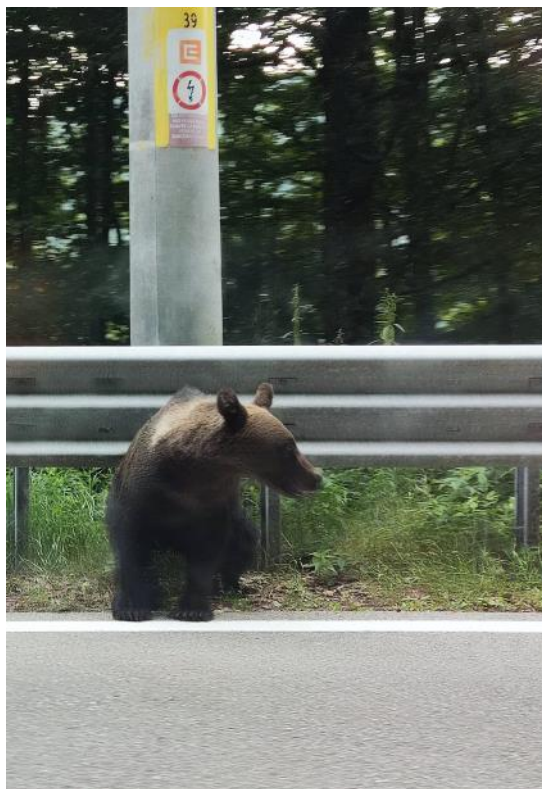
Dole ochutnáváme zdejší specialitu, kterou jsem osobně nazval „rumunský hamburger“. Jedná o kus burdy (zdejší tvrdý ovčí sýr) zabalený do mameligy (kukuřičná kaše). Takovéto vejce se hodí do ohně až zčerná. Pak se rozkrojí a vyjídá lžící. Kukuřice se spojí se sýrem a vznikne vynikající lahůdka. Spálená skořápka se vyhodí. Prodejci však technologii zmodernizovali. Surový „hamburger“ zabalí do alobalu a opraží to na grilu. Mameliga je často jediná strava zdejších pastevců. Bača si ráno naplní kapsy kaší a celý den ji uždibuje. V kapse občas nechybí kus burdy nebo brynzy a pochopitelně malá lahvička s pálenkou.

Děti měly ve svých mobilech zapnuté poplašné zprávy. A tak se během výstupu dozvídáme, že na silnici za v dolině Vidraru se vyskytují medvědi a že si mají dát řidiči pozor. To nám může zkomplikovat naše další plány, protože chci přespat v kempu pod Draculovým sídlem Poienari a ráno vystoupat na zřícenině. Už minulosti se mi při poslední návštěvě stalo, že jsem sem přijel a hrad medvědi „uzavřeli“. Před odjezdem proto zjišťuji situaci v místní informačním centru jednoho z hotelů. Dostávám neurčitou odpověď: podle medvědí situace, dnes by měl být ještě otevřen do 17 hodin. Jeden cestovatel se sem vypravil dokonce pětkrát, aby na při šesté návštěvě byl hrad otevřen. Jak je vidět, bývá často během sezony nepřístupný.

Jedeme do tunelu. Se zastávkami klesáme k přehradě Vidraru do stejnojmenné doliny. Loučíme se s horami nádhernými výhledy na hřebeni, i do doliny (salaš, chata, vodopád, který padá nad silnicí a pod odtokem je můstek).

Přehradu objíždí dvě silnice. Jedna je hlavní, asfaltová, druhá je vedlejší, prašná. Ta hlavní je delší, protože přehrada má mnoho slepých ramen a zátok, proto je cesta velmi klikatá. Za jednou zátočinou jsem zahlédl vprospěch zaparkované dva motocyklisty. A tak lehce zatroubím, opatrně je předjedu, a pak jsem se nestačil divit. Asi 50 metrů od nich ve směru naší jízdy stojí na

čtyřech tlapkách vyplašený medvěd. Kýve hlavou ze strany na stranu. Zleva ho opatrně objíždí protijedoucí auto. Když ho předjelo, činím totéž já a pak pokračuju dále.

čují dál...

Přehrada Vidraru už je v zalesněné části doliny. Téměř padesátimetrová hráz je vybudovaná v soutěsce. Nádrž slouží jako akumulací elektrárna a rekreačním účelům. Z obou stran jezera jsou hotely a lze tu půjčit loďky, nebo se projet větší lodí. U hráze je přístaviště. Spojuje se tu vedlejší silnice s hlavní, ta vedlejší vyjíždí z tunelu, po spojení silnic je další tunel. Nad hrází je rozhledna, která už má zavřeno, protože jsme přijeli k večeru. Jdeme se projít tunelem a po vedlejší silnici, abychom přehradu viděli z druhé strany.

Přehrada byla vybudována na řece Arges, hráz, 66 metrů vysoká, byla postavena v letech 1960 - 1965, jezero bylo napuštěno v roce 1966. V uvnitř elektrárny pracují turbíny vyrobené v plzeňské Škodovce. Celková délka svodných štol činí 29 km. Pro provoz elektrárny tak jezero zadržuje průměrný přítok 19,7 m³/s. Při průměrné nadmořské výšce hladiny 830 metrů zadržuje 465 000 000 m³ a při užitečném objemu 320 000 000 m³ poskytuje vodní zádrž pro roční výrobu 400 GWh při instalovaném výkonu 220 MW. Největší

hloubka jezera je 155 m.

Elektrárna byla budována spolu s ohledem na projekt strategické silnice přes Fagarašské hory, plánovaný zejména pro potřeby armádních transportů. Část vyrubané zeminy byla později použita na násypy této silnice, významným přínosem pro silnici byla hráz přehrady, která umožnila její přechod přes údolí Arges. Během stavby elektrárny byla vybudována silnice k městu Curtea de Argeș. Cesta Transfagarasan byla z důvodů finanční nedostatečnosti dostavěna až v roce 1974 a značná její část obehíná celý levý břeh jezera. Silnice byla otevřena jako prašná, aby Rumunsko mělo v Evropě primát – nejvýše položená silnice a tunel v Evropě. Rumuni jejím otevřením trumflí tehdejší kapitalistické Rakousko a chlubil se nejvýše položenou silnicí v Evropě. Ti svoji silnici pod Glossglocknerem otevřeli o něco málo později. Ještě v roce 1978 tu probíhaly za provozu stavební práce a tunel nebyl celodenně průjezdný.

V současné době se nejvýše položená průtažná silnice 1. třídy jmenuje Transalpina a je v Rumunsku. Nejvyšší bod dosahuje výšky 2 145 mm a protíná karpatský hřeben oddávající pohoří Capatini a Paring. O její návštěvě napíšu v některé dalších kapitol. Vraceli jsme tudy od moře domů.

Za druhým tunelem pod hrází je krásný pohled na Draculovo sídlo Poienari. Pokračujeme v cestě se zastávkami až pod hrad. Asi kilometr od hradu potkáme druhého medvěda, je také vyplašený a krčí se vpravo u svodidel.

Dnešní den končíme v kempu u hradu Poienari a budeme spát pod stanem. Kemp je obehnaný ostnatým drátem a elektrickým plotem. Asi je jasné proč. Od kempu vede 510 schodů nahoru na skálu, kde bydlíval Vlad Tepes, obávaný Dracula. Správce kempu nám říká, že hrad bude ještě zítra otevřen.

Stanujeme u chatky, ve které se ubytoval náš krajan, motocyklista. Vyjel před třemi dny, odněkud ze Středoevropského kraje a dojel na východ Slovenska. Druhý den přešel celé Maďarsko a dojel do Turdy. Po prohlídce solných dolů (dává nám tip na zpáteční cestu) projel Transalpinu a dojel až sem z opačného směru. Ujel cca 900 km

<http://www.spstrplz.cz>

**SPŠ STROJNICKÁ A SOŠ
PROF. ŠVEJCARA, PLZEŇ**

Klatovská 109,
301 00 Plzeň

Telefon: 371 510 811 - vrátnice,
371 510 825 - sekretariát.

denně. Chystá se až do Turecka. Celou cestu chce zvládnout za 14 dnů....

© 2021 pro školní zpravodaj (pokračování příště)

*Nebezpečí dnes číhá všude.
Foto JG*